

Van:

Verzonden: dinsdag 22 september 2009 11:48

Aan: Commissie Financien

Onderwerp: nieuwe Successiewet / rondetafelgesprek 23 september a.s.

L.S.,

Hierbij doe ik u mijn "standpunt" inzake de nieuwe Successiewet toekomen. Mijn invalshoek is met met name gebaseerd op de praktijk(ervaring).

Aandachtspunten bij het wetsvoorstel:

1. Partnerbegrip

De wetgever volhardt in het vermoeden dat slechts een kleine groep samenlevers naar de notaris zal moeten om hun samenlevingscontract te wijzigen. Dat betwijfel ik. Met name de pré-2003 gevallen kunnen hier problemen gaan ondervinden. Mijn vermoeden is dat van alle huidige samenlevers een groot deel als "pré-2003" gevallen zijn aan te merken en dus straks het risico gaan lopen dat een hoge aanslag erfbelasting gaat volgen bij de eerststervende samenlever. Het probleem is redelijk op te lossen door overgangsrecht te creëren, lees: alle pré-2003 situaties waarin een **notariefel** samenlevingscontract bestaat, worden geacht te voldoen aan het zorgplicht-criterium. Met een dergelijke oplossing blijven dan uitsluitend de pré-2003 situaties waarin geen notariefel samenlevingscontract aanwezig is, in de gevarezone. Echter, willen deze samenlevers alsnog voor de successiewet als partners kunnen worden aangemerkt, dan hebben zij nog tot 1 juli 2010 de tijd om naar de notaris te gaan. De datum van 1 januari 2003 kan uiteraard desgewenst anders gekozen worden maar ik denk dat deze goed aansluit bij de perceptie van de wetgever die meent dat in het recente verleden in deze sfeer geen problemen zijn bij samenlevers.

2. Overgang van vermogen van ouders naar kinderen: wachten tot de dood wordt fiscaal beloond

Schenkingen van ouders naar kinderen worden straks zwaarder belast dan vererving van vermogen. De vraag kan gesteld worden of een dergelijke wettelijke regeling wenselijk is. Het schenken van relatief kleine bedragen door ouders aan kinderen wordt straks bijna 2x zo zwaar belast ten opzichte van de huidige regeling. Blz 16 Nota nav Verslag is duidelijk: de hogere schenkbelasting moet de lagere erfbelasting budgettair (mede) dekken. De facto is dus "voor de gewone man", en daar zijn er in Nederland heel veel van, die iets aan zijn kinderen wil schenken, de nieuwe wet een aanzienlijke lastenverzwaring. Wil de regering dan niet bevorderen dat geld wordt overgeheveld naar een volgende generatie? Zeker in het huidige economische getijde is het wenselijk dat geld wordt aangewend voor investeringen en/of consumptie. De nu voorliggende tariefsstelling werkt daar averechts op.

3. Ouders die erven omdat hun minderjarig kind (voor)overlijdt: straks een hoge aanslag erfbelasting

Thans is in dit soort schrijnende situaties een vrijstelling van EUR 45.513 van toepassing. Daarmee wordt in de meeste gevallen voorkomen dat de ouders belasting moeten betalen over een dergelijke erfenis. In het nu voorliggende voorstel wordt deze vrijstelling teruggebracht naar EUR 2.000 en daarboven moet 30% belasting gaan worden. Een dergelijke heffing in dit soort situaties is onwenselijk. Budgettair kan hier niet of nauwelijks veel geld mee gemoed zijn omdat de situatie zich gelukkig weinig voordoet. Maar juist als het zich toch voordoet, is een hogere vrijstelling, zoals de huidige EUR 45.513, op zijn plaats. Op dit punt is een wetswijziging wenselijk.

4. Budgettaire dekking wetsvoorstel: vragen/onzekerheden

De dekking wordt met name gevonden in de aanscherping voor de regels voor APV's. Jaarlijks moet dit maar liefst EUR 210 miljoen meer aan belasting opbrengen. Betwijfeld mag worden of die opbrengst inderdaad wordt gerealiseerd. De personen die nadeel gaan ondervinden van deze aanscherping, zullen wegen/structuren vinden om te ontkomen aan de nadelen, bijvoorbeeld door emigratie [zie in dit verband ook het DGA-dossier waarin de beëindiging van de doorschuifregeling voor aanmerkelijk belang aandelen bij overlijden als het een niet-onderneming betreft]. Dit weglek-effect wordt door de wetgever gebagatelliseerd. Ten onrechte. In het verlengde daarvan de vraag: wat nu als blijkt dat de dekking niet wordt gerealiseerd? Is er een weg terug? Zijn er alternatieven?

Een ander punt is dat de wijziging van de waarderingstabel van 6% naar 4%, wordt teruggenomen. Op zich is dat te prijzen want anders was de facto sprake van tariefsverhoging in plaats van tariefsverlaging. De wetgever heeft erkend dat invoering van een tabel op basis van 4% een belastingverhoging zou hebben betekend. Hij geeft aan zich dat niet te hebben gerealiseerd. Thans blijft dus de tabel op basis van 6% gehandhaafd. Inmiddels moet de wetgever duidelijk zijn geworden dat hem dit geld kost ten opzichte van het door hem oorspronkelijk ingediende plan. Hoeveel dit kost en waar de dekking daarvoor wordt gevonden, is nergens terug te lezen. Of wordt de budgettaire neutraliteit op dit punt irrelevant geacht?

5. Inconsistentie giftenaftrek inkomstenbelasting SBBI's

De rechtsvorm van een SBBI is onderscheidend voor de vraag of een gift voor de inkomstenbelasting wel/niet aftrekbaar is. Een ongewenst onderscheid. Waarom staat de giftenaftrek alleen open als het gaat om een SBBI die de vereniging als rechtsvorm heeft en ten minste 25 leden telt? Een ongeoorloofd onderscheid. De wet zou moeten voorzien in een regeling zonder onderscheid qua rechtsvorm.

6. Rente-afspraken / fictief vruchtgebruik bij afspraken buiten de aangiftetermijn

De sanctie op het niet tijdig afspreken is zwaar. De koppeling aan de aangiftetermijn kan voor bepaalde situaties wel eens te kort blijken te zijn. Niet iedereen is na een overlijden in staat om tijdig besluiten te nemen.

De reikwijdte van artikel 10 kan onbedoeld te groot zijn. In de praktijk zijn legio situaties waar het nieuwe artikel 10 SW onredelijk gaat uitwerken. Bijvoorbeeld de situatie dat de eerste ouder inmiddels is overleden en de langstlevende ouder na invoering van de nieuwe wet zal overlijden. Bij een zogenoemd ik-opa-testament is destijds niet voorzien in deze gewijzigde fiscale effecten.

7. Schenkingen: cumulatie van schenkbelasting en vennootschapsbelasting

In dit wetsvoorstel wordt voor deze cumulatie slechts beperkt - namelijk alleen voor geldleningen - een oplossing geboden (artikel I, onderdeel N (artikel 15 Successiewet)). Beter zou zijn om dit op dezelfde wijze op te lossen als reeds is gebeurd voor de cumulatie van schenkbelasting en inkomstenbelasting, zie artikel 33, lid 1, onderdeel 9 Successiewet.

8. Familiebedrijven

De thans voorgestelde bedrijfsopvolgingsfaciliteit maakt onderscheid tussen situaties waarbij belangen al dan niet via een holding-BV worden gehouden. Met name in situaties waarin de belangen per aandeelhouder gering zijn, hetgeen bij familiebedrijven voorkomt als een bedrijf meerdere generaties binnen dezelfde familie in bezit is, kan dit onredelijk uitwerken. Ook in het FD (d.d. 22 september 2009) wordt gewezen op de problemen die dit oproept. Deze weeffout kan thans nog hersteld worden.

Tot slot

Deze bijdrage is onder hoge tijdsdruk tot stand gekomen. Voor eventuele type- en/of taalfouten bied ik dan ook bij voorbaat mijn excuses aan.

Met vriendelijke groet,

Cor Overduin
Bureau Vaktechniek Fiscaal

Grant Thornton
Postbus 330
2400 AH Alphen aan den Rijn

www.gt.nl